

กรมวิทย์ฯ เตือนระวังเชื้อ *Streptococcus suis* หลังพบแนวโน้มผู้ป่วยเพิ่มขึ้น พร้อมเผยแพร่ผลสำรวจหมูดิบในตลาดอุบลฯ พบปนเปื้อนเชื้อถึง 83% ร่วมเครือข่ายเฝ้าระวังเชิงรุก ส่วนประชาชนควรเลี่ยงการบริโภคหมูดิบ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เผยสถานการณ์เชื้อ *Streptococcus suis* สาเหตุโรคไข้หูดับ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง พบผู้ป่วยสะสมทั่วประเทศกว่า 1,340 ราย ขณะที่ผลสำรวจหมูดิบในจังหวัดอุบลราชธานีพบการปนเปื้อนเชื้อสูงถึง 83.3 % ย้ำประชาชนควรรับประทานอาหารปรุงสุก หลีกเลี่ยงการบริโภคหมูดิบ ไม่สัมผัสสัตว์ป่วย สวมถุงมือป้องกันเชื้อเมื่อมีบาดแผล

ดร.นพ.สราวุฒิ บุญสุข อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เปิดเผยว่า จากข้อมูลระบบเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และเครือข่าย พบว่าสถานการณ์การติดเชื้อ *Streptococcus suis* ในประเทศไทย ช่วงปี 2565–2567 พบผู้ป่วยสะสมทั่วประเทศจำนวน 1,340 ราย โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สะท้อนถึงความจำเป็นในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง

Streptococcus suis เป็นเชื้อแบคทีเรียแกรมบวก พบได้ในทางเดินหายใจส่วนบน ต่อมทอนซิล ทางเดินอาหารของสุกร หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่นๆ คนสามารถได้รับเชื้อจากการสัมผัสสัตว์ที่เป็นโรคหรือมีเชื้อก่อโรค ผ่านทางบาดแผล รอยถลอก เยื่อบุตา หรือจากการบริโภคเนื้อ เครื่องใน หรือเลือด ที่ไม่ปรุงสุกพบได้ในสุกร หรือจากการปนเปื้อนเชื้อ โดยอาจก่อให้เกิดอาการรุนแรง เช่น ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด เยื่อหุ้มสมองอักเสบ สูญเสียการได้ยินถาวร และอาจเสียชีวิตได้ จากข้อมูลการเฝ้าระวัง พบว่าความชุกของการติดเชื้อ *Streptococcus suis* ในปี 2565 อยู่ที่ 0.088% ลดลงเป็น 0.048% ในปี 2566 ก่อนจะเพิ่มขึ้นเป็น 0.2% ในปี 2567 ซึ่งสะท้อนแนวโน้มการติดเชื้อที่ยังคงเป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญของประเทศ

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชายประมาณ 68% และพบมากในกลุ่มอายุ 55–74 ปี โดยเฉพาะช่วงอายุ 55–64 ปี ขณะที่ตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการส่วนใหญ่มาจากเลือด ซึ่งสะท้อนถึงความรุนแรงของการติดเชื้อหรือการติดเชื้อในกระแสเลือด นอกจากนี้ผู้ป่วยส่วนใหญ่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลในฐานะผู้ป่วยใน

สำหรับพื้นที่ที่พบผู้ป่วยสูงสุด ได้แก่ เขตสุขภาพที่ 1 จำนวน 288 ราย เขตสุขภาพที่ 3 จำนวน 249 ราย เขตสุขภาพที่ 8 จำนวน 171 ราย เขตสุขภาพที่ 2 จำนวน 136 ราย และเขตสุขภาพที่ 10 จำนวน 114 ราย โดยข้อมูลดังกล่าวมาจากโรงพยาบาลที่นำส่งข้อมูล คิดเป็นประมาณ 70–75% ของประเทศ

อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวอีกว่า สำหรับสถานการณ์การติดเชื้อ *Streptococcus suis* ในจังหวัดอุบลราชธานี พบผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องทุกปี สะท้อนถึงลักษณะการเป็นโรคประจำถิ่น ล่าสุดศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ส่งตรวจวิเคราะห์เนื้อหมูดิบจากตลาดสดในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 42 ตัวอย่าง ด้วยเทคนิค real-time PCR ที่มีความแม่นยำสูง พบการปนเปื้อนเชื้อ *Streptococcus suis* สูงถึง 35 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 83.3

ทั้งนี้ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเชื้อ *Streptococcus suis* ร้อยละ 37.1 เป็นสายพันธุ์หลัก serotype 2 ที่ก่อโรครุนแรงในมนุษย์ สำหรับการกระจายตัวของเชื้อจากการสุ่มตรวจตลาดสด 22 แห่ง พบการปนเปื้อนกระจายอยู่เป็นวงกว้าง โดยตรวจพบเชื้อสายพันธุ์ serotype 2 ในพื้นที่สำคัญ อาทิ ตลาดสดเทศบาลอำเภอพิบูลมังสาหาร, ศรีเมืองใหม่, ตระการพืชผล, เหล่าเสือโก้ก, ตลาดสดหนองบัวและเทศบาล 5 ในเขตอำเภอเมือง, ตลาดสดในอำเภอสำโรง, น้ำขุ่น, น้ำยืน และทุ่งศรีอุดม นอกจากนี้ยังพบเชื้อในตลาดสดพื้นที่อำเภอสิรินธร, โขงเจียม, ดอนมดแดง, ม่วงสามสิบ, วารินชำราบ, เขื่องใน, นาจะหลวย, เดชอุดม, เขมราฐ, โพธิ์ไทร, นาตาล, นาเยีย และบุญศรี ซึ่งสะท้อนความเสี่ยงที่ครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ที่มีการสุ่มตรวจ

“กรมฯ ได้ดำเนินการส่งข้อมูลผลการตรวจวิเคราะห์ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และปศุสัตว์จังหวัด เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันในการแจ้งเตือนภัยและควบคุมความเสี่ยงในพื้นที่ สำหรับประชาชนเพื่อความปลอดภัย ควรเลือกซื้อเนื้อสัตว์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ หลีกเลี่ยงการรับประทานเนื้อหมูดิบ หรือเลือดหมูดิบ หรือสุกๆ ดิบๆ และต้องแยกอุปกรณ์ดิบกับสุกจากกัน ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จะร่วมกับเครือข่ายเฝ้าระวังเชิงรุกในพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง” **ดร.นพ.สราวุฒิ กล่าวทิ้งท้าย**

//// 5 มิถุนายน 2569 ////